

Ministerstwo Zdrowia

Departament
Dialogu Społecznego

Warszawa, 16 maja 2025

Pani

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na Pani petycję w sprawie *zwiększenia prywatności pacjentów poprzez nie tylko wyrażenie zgody na udział: studentów, praktykantów, rezydentów, stażystów w procesie diagnostycznym, leczniczym i obchodach (wizytach) ale także: wyodrębnienie sal, gdzie osoby wyraziły zgodę lub wyodrębnienie specjalnej sali lub gabinetu na potrzeby udziału stażystów, praktykantów, rezydentów, studentów w procesie diagnostyczno - terapeutycznym np. oszklenie lub z kamerą nagrywającą badanie lub operację*, proszę o przyjęcie poniższego.

Prywatność pacjenta w szpitalu to w szczególności poszanowanie jego sfery osobistej, a temu służy przestrzeganie prawa do intymności i godności. Prawa te w obszarze ochrony zdrowia gwarantuje Konstytucja RP oraz ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2024 r. poz. 581) poprzez nakaz poszanowania prawa do intymności i godności pacjenta, w szczególności w czasie udzielania świadczeń zdrowotnych. Jednym z warunków poszanowania prywatności pacjenta jest obecność w trakcie obchodu lekarskiego (wizyt) jedynie osób wykonujących zawód medyczny, niezbędnych ze względu na rodzaj udzielanego mu świadczenia zdrowotnego – uczestnictwo innych osób wymaga zgody pacjenta. Niemniej dopuszczalne jest, aby w obchodach (wizytach) mogły towarzyszyć lekarzowi także inne osoby, np. inni lekarze lub studenci medycyny. W takiej sytuacji należy zwrócić uwagę, że osoby wykonujące zawód medyczny, inne niż udzielające świadczeń zdrowotnych, mogą uczestniczyć przy udzielaniu tych świadczeń bez zgody pacjenta tylko wtedy, gdy jest to niezbędne ze względu na rodzaj świadczenia (np. osoby asystujące przy udzielaniu świadczeń). Pozostałe osoby wykonujące zawód medyczny oraz inne osoby (np. studenci medycyny) mogą być obecne przy udzielaniu świadczenia tylko za zgodą pacjenta (w przypadku pacjenta małoletniego, całkowicie ubezwłasnowolnionego lub niezdolnego do świadomego wyrażenia zgody - jego przedstawiciela ustawowego).

Zauważenia wymaga również, iż szkolenia praktyczne studentów medycyny stanowią nieodłączną część programu kształcenia, mającego na celu wykorzystanie wiadomości teoretycznych w praktyce oraz poznanie środowiska i warunków pracy w wybranej specjalizacji.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w przypadku:

- klinik i szpitali akademii medycznych,
- medycznych jednostek badawczo-rozwojowych i

- innych jednostek uprawnionych do kształcenia studentów nauk medycznych, lekarzy oraz innego personelu medycznego,
- nie jest wymagana zgoda ze strony pacjenta na obecność przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych studentów medycyny.

Powyższe znajduje odzwierciedlenie w następujących aktach prawnych:

- a) art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 450), który stanowi, że „*studenci zdobywający kwalifikacje do wykonywania zawodu medycznego oraz doktoranci mogą brać udział w udzielaniu świadczeń zdrowotnych w ramach kształcenia w uczelni medycznej lub innej uczelni prowadzącej kształcenie w zakresie nauk medycznych lub nauk o zdrowiu, pod bezpośrednim nadzorem osób wykonujących zawód medyczny właściwy ze względu na treść kształcenia.*”
- b) art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2024 r. poz. 581), który stanowi, że „*osoby wykonujące zawód medyczny, inne niż udzielające świadczeń zdrowotnych, uczestniczą przy udzielaniu tych świadczeń tylko wtedy, gdy jest to niezbędne ze względu na rodzaj świadczenia lub wykonywanie czynności kontrolnych na podstawie przepisów o działalności leczniczej. Uczestnictwo, a także obecność innych osób wymaga zgody pacjenta, a w przypadku pacjenta małoletniego, całkowicie ubezwłasnowolnionego lub niezdolnego do świadomego wyrażenia zgody, jego przedstawiciela ustawowego, i osoby wykonującej zawód medyczny, udzielającej świadczenia zdrowotnego.*”
- c) art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz.U. z 2024 r. poz. 1287, z późn. zm.), który stanowi, że „*do klinik i szpitali akademii medycznych, medycznych jednostek badawczo-rozwojowych i innych jednostek uprawnionych do kształcenia studentów nauk medycznych, lekarzy oraz innego personelu medycznego w zakresie niezbędnym dla celów dydaktycznych nie stosuje się art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.*”

W myśl przytoczonych wyżej przepisów lekarz podczas udzielania świadczeń zdrowotnych ma obowiązek poszanowania intymności i godności osobistej pacjenta, w szczególności w czasie udzielania mu świadczeń zdrowotnych. Nakłada to na podmiot leczniczy obowiązek wdrożenia takich procedur organizacyjnych, lokalowych i technicznych, aby udzielanie świadczeń zdrowotnych odbywało się w sposób jak najbardziej dyskretny, zapewniający komfort dla pacjenta. Wspomnieć również należy, że przestrzeganie praw pacjenta jest obowiązkiem organów władzy publicznej właściwych w zakresie ochrony zdrowia, Narodowego Funduszu Zdrowia, podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych, osób wykonujących zawód medyczny oraz innych osób uczestniczących w udzielaniu świadczeń zdrowotnych, o czym stanowi art. 2 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

Wobec powyższego, Ministerstwo Zdrowia nie planuje wprowadzenia zmian w obecnie obowiązujących przepisach mających na celu zwiększenie prywatności pacjentów, o które Pani wnosi.

Z wyrazami szacunku

Jakub Bydłoń
Dyrektor
/dokument podpisany elektronicznie/